

Turboforløb målrettet udfordrede elever i udskolingern

Få et hurtigt overblik over Børne- og Undervisningsministeriets turboforløb målrettet fagligt, socialt og personligt udfordrede elever i udskolingern.

Knap hver tredje elev erklæres ikke-uddannelsesparat i 8. klasse. De elever har dårligere forudsætninger for at starte på og gennemføre den ungdomsuddannelse, de ønsker efter grundskolen. Børne- og Undervisningsministeriets turboforløb er en kort, intensiv og målrettet indsats, der skal give disse elever et fagligt boost, styrket motivation og øget tiltro til egne evner.

230 skoler og mere end 3.000 drenge og piger, der i 8. klasse er vurderet ikke-uddannelsesparat, har i perioden 2016-2019 deltaget i et satspuljefinansieret forsøg med turboforløb.

Og konklusionen er klar: Turboforløb styrker elevernes – og særligt de fagligt og socioøkonomisk svageste elevers – læring på kort og mellemlang sigt. Det viser evalueringen, der er baseret på et lodtrækningsforsøg og gennemført af TrygFondens Børneforskningscenter i samarbejde med Rambøll Management Consulting, Københavns Professionshøjskole og VIA University College.

Nedenfor finder du information om forløbene samt en række opmærksomhedspunkter rettet mod forvaltninger, som I kan lade jer inspirere af, hvis I vil gennemføre turboforløb i jeres kommune.

” Hvis man får muligheden, så skal man slå til og gennemføre turboforløbet. Det giver virkelig noget! Der kommer noget på selvtillidskontoen for de elever, som er med i turboforløbet.

Lærer

To forskellige turboforløb

I 'forsøgsprogrammet' har skolerne afprøvet ét af to forskellige turboforløb, *Strategier til læring* eller *Dit liv, din læring*, der er udviklet på baggrund af en systematisk kortlægning af dansk og international forskning og eksisterende erfaringer med forskellige intensive læringsforløb.

Begge turboforløb er målrettet en bred gruppe af fagligt, socialt og/eller personligt udfordrede elever og gennemføres på elevernes egen skole af lærere og pædagoger, som kender eleverne i forvejen. Forløbene gennemføres over to uger med 35 ugentlige undervisningstimer, hvor der er fokus på at give eleverne et fagligt boost i dansk og matematik. De to turboforløb har derudover hvert deres fokus:

I **Dit liv, din læring** arbejdes der målrettet med at udvikle elevernes personlige og sociale kompetencer med fokus på motivation, selvstændighed, ansvarlighed, mødestabilitet og valgparathed samt samarbejde, tolerance og respekt over for andre.

I **Strategier til læring** får eleverne konkrete strategier til at gå til, strukturere og løse faglige opgaver i skolen, og eleverne arbejder på at tage ansvar for og styring over egen læring gennem udvikling af læringsstrategier og arbejdsteknikker.

For at fastholde elevernes positive udvikling gennemfører skolerne desuden et otte ugers mentorforløb efter forløbet, hvor lærere og pædagoger fra turboforløbet fungerer som mentorer.

TURBOFORLØBENES CENTRALE KARAKTERISTIKA

Målgruppe	Piger og drenge i 8. klasse, som vurderes ikke-uddannelsesparate
Varighed	To ugers turboforløb af 35 undervisningstimer ugentligt
Indsats	Fagligt boost i dansk og matematik
Organisering	Hold af 10-14 elever med to undervisere eller hold af 15-20 elever med tre undervisere
Miljøskifte	Turbohold med andre skolekammerater, hvor undervisningen varetages af elevernes egne lærere/pædagoger i andre fysiske rammer på skolen end deres normale klasseværelse
Opfølgning	Otte ugers mentorforløb efter turboforløbet, der varetages af elevernes egne lærere/pædagoger

Turboforløbene virker

Turboforløbene har positive effekter på elevernes læring, og effekterne er betragtelige i lyset af, at der er tale om en kort, enkelt og forholdsvis billig indsats, der kræver begrænset planlægning fra forvaltningen, skolens og

undervisernes side. Beregninger fra forsøgsprogrammet viser, at det koster ca. 5.000 kr. pr. elev at gennemføre forløbet, hvilket dækker omkostninger til forberedelse samt vikardækning under turboforløbet.

DE STATISTISKE ANALYSER VISER, AT ...

Eleverne får et fagligt boost på kort sigt

Turboforløbene har positive effekter på elevernes faglige læring allerede i 8. klasse. I nationale test klarer eleverne sig bedre i både dansk (tekstforståelse) og matematik (tal og algebra).

Forløbene styrker også læring på sigt

Også i 9. klasse har turboforløbene positive effekter på elevernes faglige resultater. Eleverne får fx bedre standpunktskarakterer i dansk i retskrivning og i matematik med hjælpemidler, og de klarer sig bedre i afgangsprøven i matematik uden hjælpemidler indenfor færdighedsregning.

Særligt de svageste elever løftes

Både piger og drenge har gavn af at gennemføre turboforløb. Turboforløbene løfter dog især elever med svag socioøkonomisk baggrund og de elever, der har et markant fagligt efterslæb forud for turboforløbet.

I INTERVIEWS FORTÆLLER LÆRERE OG ELEVER, AT ...

Miljøskifte styrker elevernes selvtillid

Lærere og eleverne oplever, at miljøskiftet og undervisningen på mindre hold giver et godt fællesskab og forbedrer elevernes faglige selvtillid og koncentrationsevne. Det gør, at eleverne bliver mere aktive i timerne.

Undervisningsmaterialet er let at gå til

Lærere oplever, at lærervejledningen er god, grundig og overskuelig, og at vejledningen giver konkret inspiration til, hvordan undervisningen kan gribes an. Lærerne peger også på, at undervisningsmaterialet er gennemtænkt og varieret, og eleverne er glade for de forskellige aktiviteter i turboforløbet.

Skolerne anbefaler forløbene

Både skoleledere, undervisere og elever oplever, at turboforløbene er en succes. Lærerne peger på, at turboforløbene har givet eleverne et fagligt, personligt og socialt boost.

HVAD SKAL I SOM FORVALTNING VÆRE OPMÆRKSOMME PÅ?

Som forvaltning spiller I en vigtig rolle i forhold til lokalt at tilrettelægge og gennemføre turboforløb i samarbejde med skolerne. Få her input til vigtige overvejelser før, under og efter forløbene.

Behovsvurdering og udvælgelse af skoler

Børne- og Undervisningsministeriets turboforløb er relevante for alle fagligt, socialt og/eller personligt udfordrede elever i udskolingen. I praksis kan turboforløbene dog målrettes forskellige skoler og elevgrupper. Derfor er det vigtigt på forhånd at overveje, hvor behovet og potentialet er størst. Overvej fx:

- ✓ **Hvilke skoler skal gennemføre turboforløb?** Turboforløbene er især gavnlige for elever med svag socioøkonomisk baggrund og for elever med et markant fagligt efterslæb. I kan derfor overveje at give fortrinset til skoler, som har mange udfordrede elever.
- ✓ **Hvordan udvælges eleverne?** Både skoleledere og lærere peger på, at det er vigtigt, at eleverne er motiverede for at deltage i forløbet, og at forældrene bakker eleven op undervejs. I kan derfor overveje at gøre turboforløbet til et frivilligt tilbud for særligt udvalgte elever, og at udvælgelsen sker i tæt dialog mellem skolen, forældre og eleven selv.

Planlægning og forberedelse

Selvom der kun er begrænset planlægning og forberedelse forbundet med turboforløbene, kan I som forvaltning hjælpe turboforløbene godt på vej. Overvej fx:

- ✓ **Hvordan klæder I skolerne på til at gennemføre forløbet?** Fagligt kompetente, relationsstærke og engagerede voksne bidrager positivt til elevernes udvikling under og efter et turboforløb. Det forudsætter, at underviserne er godt klædt på til at varetage opgaven. Forud for forløbene kan det fx være en ide at afholde et kort kursus på tværs af skoler, hvor underviserne introduceres til de kursusmaterialer, der er tilgængelige på emu.dk, og får mulighed for at drøfte, hvordan forløbene gribes an lokalt.

Organisering og ressourcer

Turboforløbene kan med fordel tilrettelægges med afsæt i lokale forhold og vilkår, så rammerne understøtter, at turboforløbene bliver vellykkede for såvel skoler og elever. Overvej fx:

- ✓ **Hvordan organiseres turboforløbene i praksis?** Turboforløbene kan både gennemføres på den enkelte skole, eller flere skoler kan samarbejde om at gennemføre et forløb, afhængig af fx det konkrete behov blandt

eleverne, skolestørrelse og medarbejderressourcer. Vælger I at gennemføre forløbet på tværs af skoler, er det vigtigt, at I som forvaltning understøtter den tværgående koordinering omkring forløbet.

- ✓ **Hvordan sikrer I de nødvendige ressourcer?** Skal eleverne have et vedvarende udbytte af turboforløb, er det afgørende med bl.a. en høj normering og engagerede lærere på turboforløbet, og at mentorforløbet prioriteres efter forløbet. Det kræver, at de nødvendige ressourcer afsættes før, under og efter turboforløbet. I kan med fordel overveje, om og hvordan I kan øremærke midler til forløbet fra centralt hold.
- ✓ **Hvordan sikrer I gode fysiske rammer for turboforløbene?** Det er vigtigt, at de fysiske rammer for undervisningen i turboforløbene understøtter et fokuseret læringsmiljø for eleverne, og at eleverne oplever et positivt miljøskifte, når de starter på turboforløbet. Adgang til gode fysiske rammer (fx et stort, lyst og venligt lokale med plads til bevægelse og gruppearbejde) er derfor et vigtigt krav i tilrettelæggelsen.

Evaluering og opfølgning

Ved at følge op på turboforløbene kan I sikre jer, at skolerne erfaringer nyttiggøres i det fremadrettede arbejde med at give fagligt udfordrede elever et løft i udskolingen. Overvej fx:

- ✓ **Hvordan nyttiggøres og spredes skolerne erfaringer?** Der kan være forskellige drivkræfter på skolerne, som fx bidrager til et særligt vellykket turboforløb, eller til at skolerne lykkes med at fastholde eleverne i den gode udvikling efter turboforløbet. Det kan forbedre turboforløbene til gavn for eleverne, hvis gode erfaringer med turboforløb spredes mellem skolerne i kommunen. I kan med fordel overveje, hvordan I kan skabe rum for videndeling på tværs af skoler, fx ved at oprette netværk eller afholde pædagogiske dage på tværs af skolerne med fokus på indsatsen for ikke-uddannelsesparate elever.

Udover dette vidensark er der udviklet et inspirationskatalog målrettet skoleledere og lærere, som I med fordel kan dele med skolerne. I finder inspirationskataloget, den fulde evaluering og undervisningsmaterialet på www.emu.dk/grundskole/overgange/uddannelsesparatehd.